انحصار معرفت توحید در خداوند متعال

علی أیّ حال، مثال‌های متعددی داریم که رفع استبعاد می‌کند در چیزهایی که به خدای متعال نسبت می‌دهیم. مختص خودش است. این جور وقت‌ها که می‌شود یادم می‌آید. شاید اگر این مباحثات را مرور کنید، می‌بینید مکرر گفته‌ام، اما خواجه عبدالله انصاری در کتاب منازل السائرین شعری دارد. به نظرم در این کتاب بود، ولی اصل مطلبش لطیف است. تقریباً مضمونش این است: می‌گوید اگر همه جا بروید، بالا و پایین و هر جا بروید، تا موحد، به معنای واقعی کلمه، پیدا کنید، چند تا پیدا می‌کنید؟ ایشان می‌گوید اگر می‌خواهید موحد به تمام معنی الکلمه پیدا کنید، موحد واقعی یکی بیشتر نیست، آن هم خود خداوند متعال است. این هم یک جور حرفی است. یک موحد بیشتر نداریم.

> إذْ كُلُّ مَنْ وَحَّدَهُ جَاحِدٌ — «مَا وَحَّدَ الوَاحِدَ مِنْ وَاحِدٍ
>
> عَارِيَةٌ أَبْطَلَهَا الوَاحِدُ — تَوْحِيدُ مَنْ يَنْطِقُ عَنْ نَعْتِهِ
>
> وَنَعْتُ مَنْ يَنْعَتُهُ لَاحِدٌ[1]» — تَوْحِيدُهُ إِيَّاهُ تَوْحِيدُهُ

«مَا وَحَّدَ الوَاحِدَ مِنْ وَاحِدٍ»؛ به این بیانی که بنده عرض کردم، معنای این شعر قشنگ می‌شود؛ یعنی آن طوری که خدای متعال واحد است، آن طوری که فقط خودش می‌داند، چطور است، وحدت چطور است و ...، غیر از او کسی نمی‌داند. چون کسی غیر از ذات او نیست و لذا اسم مستاثر همه را که برای خودش نگه داشته، یعنی اسم مستاثر جوری است که نمی‌شود؛ نه اینکه بخل کرده است. قبلاً عرض کرده بودم. این برای این مطلب در اینجا.

---

[1]. خواجه عبدالله انصاری، منازل السائرین، ج ۱، ص ۱۴۴.

بازبینی #2
ایجاد شده 28 ژانویه 2024 15:57:39 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 فوریه 2024 15:35:57 توسط ... .